

# ERDÉLYI GAZDA

## AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4. frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

### KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az  
ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ  
(Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz),  
a lap szellemi részét illető közlemények az  
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ  
(Gamauf Vilmos, e. titkárhoz)  
czimzandók.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Samu**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,  
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

**Tartalom:** Előfizetési felhívás. — Egy pár nézet a takarmányozást illetőleg. **Biró Géza**. — A növények egymásutánja, vagyis vetés forgás — Birtokrendezési ügyek Fogarasmegyében. **R. T.** — A tyukászat jelentősége gazdasági szempontból. **Boldog Lajos**. — A dugványok előkészítése. **Gábor József**. — A disznózsír. **Ebner Sándor**. — Lótenyésztésünk emelése érdekében. — Répatermelési verseny. — A méhtenyésztés adómentessége. — Vizáthatlan padolat-tapasz. — Pályázat tűzoltói szakkönyvre. — Vidéki gazd. tudósítás: Fogaras. — Piaczi árak. — Hirdetések.

### Előfizetési felhívás

az „Erdélyi gazda“ 1878-iki folyamára:

Az „Erdélyi gazda“ ára egész évre csak két forint, féléves előfizeteket ezentul nem fogadunk el.

Olcsó hirdetési rovatunkat ajánljuk az eladók és vevők szives figyelmébe.

Lapunk terjesztése érdekében fáradozó szives gyűjtőknek tiz egyszerre beküldött előfizető után egy tisztelet-példánnyal szolgálunk.

A szerkesztőség.

### Egy pár nézet a takarmányozást illetőleg,

Hogy első sorban állattenyésztő ország kellene, hogy legyünk, azt viszonyaink elég világosan mutatják, de hogy az vagyunk-e és okszerűen tenyésztünk-e? azt az eredmény nem igen bizonyítja, pedig hogy Erdély csakugyan állattenyésztő ország volt és hogy a szarvasmarha tenyésztésre sulyt fektetett, azt szintén a mult bizonyítja, mert elismert dolog, hogy Magyarország igavonó marhájának nagy részét Erdélyből nyerte, valamint, hogy külföldre ezer számra szállított a szarvasmarha az is tudva van. De nézzük meg Erdély mostani tenyésztését! önkénytelenül, azt fogjuk kérdezni, hová lettek czimeres ökreink, hová lett általában szarvasmarha állományunk? Volt és nincs! ez a felelet és valjon minek tulajdonítható ezen állapot? Azt hiszem több tényezőnek a kifolyása, melyek kö-

zül egyik főtenyező, hogy a világ halad, az erdélyi gazda pedig marad. A kor előre haladtával, a tagosítás czélszerűsége beismertetvén, az igen sok helyen keresztül is vitetett, ennek folytán a marhatartás is szabályozva lett, nem tarthatván marhát, kinek földje nincsen; már ezáltal a marhák létszáma apadt. Tagosítás előtt, a paraszt gazda, a birtokos részét is használta, az ugar szabad volt, a nagy birtokosnak aránylag akkor is kevés volt marhája, de annál többet tarthatott a paraszt gazda. Tagosítás után ezen állapot megszűnván, a kisebb birtokos nem tarthat annyi marhát, mint azelőtt, midőn nyári legelője lévén, csak téli takarmányról kellett gondoskodnia. A körülmények változtak, de gazdasági rendszerünk nem, most is természetünk annyi kalászos, mint az előtt — ha nem többet! — Takarmányunk pedig annyi sincs, mint volt az előtt és így sem jól takarmányozni, sem több marhát tartani képesek nem vagyunk. Második tényező, hogy az adó folyton emelkedett, a jövedelem csökkent és a különbséget marhából kell és kellett pótolni. Harmadik tényező az, hogy nem természetünk takarmánynövényeket, de itt is, miut minden egyéb dologban a nagy birtokosoknak kellene példát mutatni; szaporítják a takarmány magvakat, hogy juttatnának a szegény gazdáknak is, vethetőnek ők is legalább zöld ugart, avval szaporodnék takarmányuk és így tarthatnának az elkerülhetlennél több állatot és haladnának a jóllét felé. További tényezők még állataink okszerűtlen tenyésztése és a takarmányozás. A gondos, számítani tudó állattenyésztő, midőn minden takarmánya a szérüs kertben van, csináljon egy előszámítást, valjon ki fog e jönni takarmányával, ha nem — úgy gyorsan körülnézzen, honnan szerezhetne most elején szénát vagy egyéb takarmányt, mig olcsó és mig van miben válogatni. Ha van elég takarmány ossza be úgy, hogy egész télen lehetőleg egyformán takarmányozhasson. Hol ez nem örténik (nálunk például), rendesen tavasszal kifogy a gazda a takarmányból és épen akkor midőn marhájának kedvezni kellene, el kell, hogy vonja tőle a takarmányt.

A takarmány osztályozásánál bizonyos sorrend tartandó és először mindig azon takarmány fogyasztandó, melyet az állatok kevésbé szeretnek, vagy pedig, mely a romlásnak inkább ki van téve.

Ha egyik takarmányról a másikra kell átmennünk, az átmenet mindig fokozatosan történjék; legóvatosabban kell eljárni mikor téli száraz takarmányról, tavaszi zöld takarmányra kell át térni. Ilyenkor legczélszerűbb az állatot csaknem egészen jóllakva bocsátani reggelenként füvelni, hogy legalább egy pár hétig sokat ne tudjon enni a zöld friss fűből.

Nem tanácsos állatainkat egy napon bővebben, egy napon szűkebben takarmányozni; azért legczélszerűbb a szálás takarmányt kötegekbe (porcziókba) kötve és megmérve adagolni. Ne ijedjen el a gazda az ezen munkára tett kiadástól, mert az a rendes adagolásban és a megkimélt takarmányban bőven vissza térül.

Az etetési idő pontosan megtartandó, mert ez befolyással van az állat jóllétére, sőt egészségére is. Mihelyt az állat takarmányát szokott időben nem kapja, nyugtalan lesz és azt később kapván igen mohón lát hozzá, a mi különösen lovaknál nagyon könnyen kolikát idéz elő. De nem csak az időt tartjuk meg pontosan, de evés alatt ne is zavarjuk az állatokat, ugyan azért a trágya eltakarítása és az állatok tisztogatása mindig etetés előtt történjék. A lovaknál etetésre legkevesebb 1 1/2 óra, a szarvasmarháknál 2 óra szükséges.

Mindig szemmel tartjuk, hogy a marháknak egy etetésre szánt adagjuk ne tétessék egyszerre eléjük, hanem csak kis részletekben, így nem lesz az adag nagyobb része megfűva és nem marad oly sok izék. Ajánlható azon felül, hogy legalább az olyan takarmány, a melyből sok izék maradna, mint p. o. törökbuza köré mindig szecskázva és ha lehet mindig valami jó takarmánnyal összekeverve (p. o. répával) adagoltassék.

Az itatásra nagy gond fordítassék, ugyanis hol bent az istállóban szokás itatni, a cselédség nagy része így gondolkodik: viszek 2 veder vizet, ezzel mindig megszokta érni az én marhám; de nem így áll a dolog, mert az állat neme, takarmánya, foglalatossága és az évszak szerint mindig változó mennyiségű vizet vesz magába. Nyáron, meleg égélj alatt, igavonó marháknak és sertésnek mindig nagyobb mennyiségű vizet kell, míg vizet nagyobb mennyiségben tartalmazó takarmányra, télen, hideg égélj alatt, valamint haszonbaromnak és juhnak mindig kevesebb vizet kell.

Pontosan fel kell tehát ügyelni és válujukban vagy csebrükben mindig maradjon víz, hogy az ember nyugodt lehessen, arra nézve, hogy annyit ittak, mennyi nekik kellett. Ha az itatásra mindig a kellő gond lett volna fordítva, a sok lépfene és más ragályos betegségek nem léptek volna fel és uralkodtak volna olyan sok helyen és oly sokszor.

Fordítsunk nagyobb gondot állataink sózására is, a mi, mint tudjuk állataink egészségének fenntartására, emésztésük rendben tartására felette szükséges. Tudjuk, hogy nálunk a szarvasmarhák sózása, két szokottabb módon történik t. i. vagy megtörve a sót az állat szájába dugják, vagy a kősót nyaltatják. Én az első módban csupán annyi hasznot látok (ha ugyan

szabad úgy nevezni), hogy a sózásra szánt só mennyiségét a cseléd nem lophatja el. Nagyon rossz ennél a módnál az, hogy soha sincs tudva, mennyi megy az állat gyomrába, annyi-e, a mennyire ott szükség van? és jóllehet tudva van, hogy egy nagy állat évenként 6—7 kilo sót szükségel, mindazonáltal, az az évi szükséglet nem olyan pontosan oszlik el, hogy p. o. minden hóban épen egy fél kilot kapjon a marha, hanem ez szintén a takarmánytól és egyébektől függ, minek folytán egyszer többet, máskor kevesebbet szükségel. Nem is véve tehát tekintetbe, hogy ezen eljárásnál mennyi só megy kárba és a marha is kinosztatik; már az előbbi ok elég arra, hogy evvel felhagyjunk, helyébe a nyaltatást hozzuk szokásba, minél talán azon egy kellemetlenség fordulhat elő, hogy valamelyik rossz cseléd letör a kősóból egy darabkát, de kellő felügyelettel ezt is meg lehet akadályozni és azon felül marháink annyit nyalnak, mennyi nekik kell és nyugodalmasan.

Ennyit láttam szükségesnek megemlíteni a takarmányozásról. Most még röviden az istállókról szölok. Akár milyen okszerűen takarmányozunk, nem juttathat az a kellő eredményre, ha istállóink nincsenek czélszerűen építve, berendezve. Véleményem szerint akár mely istállónál a következő kellékek elkerülhetlenek: tágas, világos, télen is legalább 12°-nyi meleg, szellőztethető, a nélkül azonban, hogy az az állatok egészségének rovására történjék, a jászol legyen olyan, hogy belőle takarékosan lehessen takarmányozni, ne pedig, hogy a takarmánynak csak egy kis része juthasson rendeltetési helyére, a többi meg az alom szerepét vegye át.

Az istállóban össze gyűlő trágyalevet lehessen onnan kivezetni és felhasználni.

Az almozás legyen bő. A szalmával való takarékoskodás nem fizeti ki magát. Jobban pihen az állat, gyűl a trágya és könnyebb az állatot tisztán tartani. Az állatok tisztán tartása pedig földolog, igen helyesen mondja a közmondás: kefe, vakaró, fél abrak.

Szaporítsuk tehát a takarmányt, a meglevőt fogyasztassuk ésszerűen és az első lépés meg lesz anyagi jóllétünk felé!

**Biró Géza.**

## **A növények egymásutánja, vagy is a vetésforgás.**

A különböző növények mindenestre csak is az általuk kedvelt talajba vetendők, de fontos az is, hogy csak olyan növények következzenek egymás után, a melyek egymással megférnek. Így az ujonnan trágyázott talajba, különösen, ha azt csak több évek lefolytával szándékunk trágyázni, — nem vethetünk tetszésünk szerinti növényt, hanem bizonyos sorrendet kell tartanunk. E tekintetben a tapasztalás adott ugyan utasítást, csak hogy ettől sokszor eltérve, inkább a szokásnak hódolunk, noha ez a természet menetével ellentétes is.

A növények okszerű egymásutánját kitalálhatjuk, ha a természeteni szándékolt növényeket megfigyelve, azokat bizonyos osztályokba sorozzuk.

Az első osztályba sorozhatjuk a kalászos, a másodikba a hüvelyes és leveles, a harmadikba a kapásnövényeket. Az egy-

egy osztályba sorozott növények növekvésükben és külső alakításukban egymáshoz hasonlóak, azoknak vetési módja szintén egy és ugyanaz.

A kalászos növények szárai egyenesek és magasra nőnek, magvaik egymáshoz igen hasonlítanak. A kalászos növények levelei igen keskenyek, gyökereik csomósak és a talajnak felső részében terjeszkednek. A száruk a talajt tökéletesen be nem árnyékolhatván, a gyommagvak kikelését nem akadályozhatják és megérvén a gyomok, azoknak magvai vagy a szántóföldön hullanak el vagy learattatván a trágyába kerülnek, a keskeny levelek lassanként elszáradnak és belőlük a talaj trágyázó anyagot nem nyer.

Kalászos növények után a talaj kemény; porhanyítására elkerülhetlen a szántás. Leveleik előbb száradván meg, mintsem a mag megért volna, ez tehát a fejlődéséhez szükséges tápanyagot a talajból kell, hogy felvegye. Nem így van ez a hüvelyes növényeknél, mert ezeknél a hüvelyek megéréséig a levelek zölden maradnak és ezek segítségével a levegőből nedvességet és tápanyagot felvenni képesek.

Valamennyi kalászos növény csaknem ugyanazon tápanyagot veszi a talajból és így valamely kalászos növény után ismét vetett kalászos már kevesebb tápanyagot talál.

Egészen másképen van ez a hüvelyeseknél. A hüvelyes növényeknek gyökerei finom csatornákat képeznek, melyek mélyen hatolnak a talajba. A száruk nem nőnek magasra és nem elég erősek arra, hogy leveleiket fennhordhassák, megdülnek. Ha jól sikerülnek, a talajt beárnyékolják és utánnuk a talaj sokkal porhanyóbb, mint a kalászosok után. Csatorna alakú gyökereik lazítják a talajt, lehullott leveleik pedig a talajnak trágyázására szolgálnak. Sűrű takarót képezvén, a talaj alattuk megérlel. A hüvelyes és leveles növények tehát a kalászosok számára alkalmas talajt hagynak hátra.

Noha a hüvelyes növények a talajt porhanyó állapotban hagyják hátra és azért igen jó előnövényei a kalászosoknak, természetük még is a talaj tökéletes megmunkálását meg nem engedi.

Erre tehát a harmadik osztály, azaz a kapásnövények p. o. répa, törökbuza, dohány, sat. alkalmasak. A kapásnövények termesztése kétszeresen fontos a gazdára nézve, mert egy részt talajából nagyobb hasznot huz, más részt természetük által talaját igen jól porhanyíthatja.

A kapásnövények termelése bizonyos körülmények közt az ugartartást is nélkülözhetővé teszi, mert ha ezen növények tenyészidejük alatti megmunkálására gondot fordítunk, ezen munkának a fél ugarhoz hasonló eredménye lehet.

A termelt növények úgy következzenek egymás után, hogy a megelőző növény az utána következő számára a talajt jól előkészítse; ezáltal munkát kimélni, talajt és trágyát pedig legjobban kihasználói lesziünk képesek.

Hogy termelt növényeink után sikert lássunk, annak titka csak is a kalászos, hüvelyes és kapásnövények felváltott termelésében rejlik.

## Birtokrendezési ügyek Fogarasmegyében. \*)

A tagosítás üdvös sugarai havasaink alá, az Olt partjára is behatoltak. A m. kir. földmívelési ministerium rendeletére, az itteni m. kir. jószágigazgató Lázár Jakab által mindazon határokon, melyeken az uradalom részéről az obligát egy harmad kimutatható volt, a tagosítások három évvel ezelőtt folyamatba tétettek és ma a tagok Alsó-Komána és Felső-Veniczen már birtokba is adattak. Hogy ezen műveletek a nehézkes urbéri törvény daczára is oly gyorsan és az összes felek megnyugvására czélszerűen is lejártak, ez az eljáró férfiak u. m. Bisztray Károly kir. törvényszéki bíró és Tóth József kir. uradalmi ügyész tapintatosságának és a királyi uradalmi jószágigazgató Lázár Jakab jó akaratának köszönhető.

Ujabbban folyamatban van a tagosítás Sárkány községben és Fogaras városában. A többi között Sárkányra nézve már égetővé vált a tagosítás keresztül vitele, mert azon körülménynél fogva, hogy e 3800 hold térfogatot tevő határ 38,000 részletre van eldarabolva, egy-egy holdra 10 részlet esvén, az ily apró részletek megmivelése majdnem lehetetlenné vált, a földadósorozati nyilvántartás sok munkába és költségbe kerül, számtalan birtokháborítási per keletkezik és a telekkönyvből a nagy halmaz részlet mellett, oly galimatias lett, hogy az majd nem teljesen hasznavehetetlen. Személyes tapasztalatunkból meggyőződhattunk, hogy egyes részletek 300 ölnyi kigyó alakú hosz mellett csak 3' szélesek, számtalan részlet van, mely csak 20—30 négyszög öl nagyságu és egy-egy gazdának 10—12 holdnyi birtoka mellett 150—200 részlete van.

A fogarasi királyi ménes uradalom jószágigazgatója mindent elkövet, hogy a tagosítást minden határon keresztül vigye, 4—5 határnál aligha lesz több tagosítható, mert több községben a megengedhetőségi kérdés eldöntésére kötelező egy-egy harmadat kimutatni nem képes, pedig a vármegyéhez tartozó majdnem minden községben van a királyi ménes uradalomnak birtoka, mely sok apró cseprő részletekből áll.

Az erdők és legelők szabályozása is az egész vármegyében teljes folyamatban van. Kóssy Sándor vezetése mellett egy avatott mérnöki kar működik és remélhető, de teljes pozitívítással feltehető, hogy három év lefolyása alatt be leend fejezve.

Hasznos szolgálatot vélünk tenni, midőn a birtokrendeztető gazdák kedvéért egy néhány osztályterv irásbeli értelmezését, az osztályozás és becslési munkálatokat és magát az érdemleges keresetet is — úgy a hogy azok az itteni kincstári uradalomban gyakorlatilag keresztülvitettek — e lap hasábjain alkalmilag rövidre vonva bemutatjuk.

R. T.

## A tyúkászat jelentősége gazdasági szempontból.

Gyakran hallottam olyformán nyilatkozni, hogy a tyúktenyésztés semmi hasznot sem hoz!

\*) Az itt felsoroltak csak ujabb bizonyosságot szolgáltatnak arra nézve, minő égető szükség van a birtokrendezési kérdésnek okszerű és czélirányos megoldására; egyletünk majdnem két évvel ezelőtt adott is be ez érdemben egy törvényjavaslatot, de hogy mi történt vele, maig sem tudjuk.

S z e r k.

Ezen nézetet annyiban oszthatom, a menyiben felfogásom szerént, ha valaki valami üzletet kezd, hogy az hasznohozó legyen, attól függ, miképen kezdi azt meg; bizonyos tehát, hogy ha valaki egy szűk udvarban — mely körül van falazva, hova se levegő, se napfény nem hat — akar tyúkokat tartani, annak bizonyosan kevés örömet és hasznot fog a tyúkászat hozni és ez jobban tenné, ha fölhogyna vele. Minden állat megkívánja a friss levegőt és napot, hogy egészségében, valamint növésében haladjon és gyarapodjék: hol e két tényező hiányzik, ott igen rossz eredményt lehet várni. Nincs minden tyúkfedvelőnek módjában nagy helyiséggel rendelkezni, hogy tyúkászatát különféle fajokból, nagyobb mennyiségben vihesse és abból mindenképen hasznot huzzon. Mindazonáltal még a szűkebb udvarok és helyiségek mellett is hasznot húzhat a tyúkfedvelő, mit adataimmal óhajtok bebizonyítani \*)

Minden üzletet különböző módon lehet megkezdeni és attól függ, micsoda körülmények közt történik a választás és figyelem azon vállalatra, melyből a legnagyobb hasznot akarjuk kizsákmányolni. Hogy a házi állatok közt a baromfi a leghasznosabb állat, az kétséget nem szenved, főképen, ha tekintelbe vesszük a nagy mennyiségű tojást, melyet termel, azonkívül a kitünő ízű tyúkhúst, mely az emberiségnek igen jó táplálékul szolgál, főképen oly vidéken, hol a falusi vagy pusztai nép nem könnyen juthat friss húshoz.

Ily helyen a baromfi igen jó szolgálatot tesz; tojásából és húsból különféle étkeket lehet készíteni és így a falusi vagy a pusztai gazda tyúkjainak köszönheti, hogy konyhájában változás előfordulhat és nem kénytelen az általa már gyakran megunt füstölt kolbászt, hurkát és húst fogyasztani. Így volna ez a városi inyencz néppel is; ezek is sokat nélkülöznenek, ha a tyúkok el nem látnák tojással; épen ezért kellene tehát a módosabb uraknak és gazdáknak pártolni és terjeszteni a tyúkászatot nemesebb irányban, mert jó és finomabb ételek tojás nélkül alig képzelhetők.

Fájdalom, hogy a nagyobb birtokosoknál azon előítélet uralkodik, hogy a tyúkászat nem hoz hasznot és csak minden figyelem nélkül türik meg tanyájukon, vagy a ház udvarán a tyúkokat, mert szerintük nem lehet ezekből annyi hasznot húzni mint a négylábú állatokból. Ezen téves nézetben részemről nem osztozom, mert tapasztalás után merem állítani, hogy a külföldiek ellenkező nézetben vannak; p. o. Angliában minden szorgalmat arra fordítanak, hogy a legnemesebb fajokat szaporítsák és tiszta eredeti fajtyúkjait magas áron más országokba szétküldik, mint azt a számtalan kivitelek, nagykereskedők és kiállítások bizonyítják.

A tojástermelés Angliában a második helyet foglalja el, úgy hogy Anglia kénytelen tojásszükségletét más országokból beszerezni; azt hiszem, mondanom sem kell, hogy Angliában a középmódu népnél is a regeli tojás nélkül nem képzelhető. Most már ezek után tekintsünk szét Franciaországban; ezen

\*) E cikket a jelesen szerkesztett „Gallus“ baromfitenyésztési és tyúkászati szakközönyből vesszük át, mely lapot t. olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

ország, mely a tyúkászatból aránylag a legnagyobb hasznot húzza, milliárd tojásokat küld Angliának és a legszebb fajta tyúkjait küldi szertesztét a nagy világba; ezen kívül szemtanuja voltam Párisban, hol ezrével láttam a tisztított és hizlalt baromfit a nagy Halle-ban, hol a Poulardok igen jó áron keltek\*); magam is vettem, hogy megízlelethessem a jó magyar pörköltet francia barátimmal, mit mai nap is jóízűen tudok készíteni. A tyúktenyésztés tehát sok tekintetből hasznos és tapasztalásom meggyőz arról, hogy ha valakinek akár saját háza van, akár pedig bérbe bir egyet terjedelmes udvarral vagy kerttel, hol tyúkjai szabadon járhatnak, bogarat, kukacot szedhetnek, sőt homokkövecset is találnak; táplálásukra elegendő zöldség, fű, paraj stb. van, azon egyének vajmi kevésbe kerül tyúkjainak eltartása még akkor is, ha az eleséget pénzért veszi; ha pedig házához csak két hold földje volna és 120 tyúkot 10—15 kakással beszerezne és a két hold földön termelt eleséget tyúkjai élelmére fordítaná; jót mernék állni, hogy tyúkászata jövedelméből gondos ellátás mellett családját kényelmesen eltartathatná: még azt is állítom, hogy ha a két holdon nem is teremne annyi gabona, a mennyi tyúkjai eltartására elegendő volna, kevés pótolás mellett is gazdagon kifizetné magát tyúkászata, főképen oly vidéken, a hol közelében népes városok vannak, hová kappanokat, csibéket, tojást stb. szállíthatna eladás végett; sőt a tapasztalás azt is bebizonyította, hogy kisebb háztartásnál 6—8 tyúk egész évre ellátja a házat tojással; én több egyéneket ismertem, kik falu helyeken összevásárolták a tojást és csibéket, ludat, kacsát és folytonosan ezzel kereskedtek és mondhatom ezen szegény emberekből igen gazdag emberek lettek, kik közül néhányan mai nap is mint nagybirtokosok élnek és élvezik a tyúkászatból keresett vagyont. Azonban megjegyzendő, hogy a tyúkászat csak úgy fizeti ki magát, ha gondot és figyelmet fordítunk reá, először is azon fajokat kell kiválasztani, melyek nagytestűek és jó tojók, ilyenek a Cochin, Bráma, Laflesch, Houdam, Prince Albert, Malayi, a bubosok közül a Crève-Coeur és Brabant, ezen fajokat kellene a nép közt keresztesítés végett terjeszteni, hogy Magyarországon, hol a gabonaneműek sokkal olcsóbbak, mint külföldön, ne kellene azon sovány kis fajta törpe baromfit vásárolni, mint az most történik. Figyelemre méltónak tartom még megemlíteni, hogy a tyúkok télen meleg helyen tartassanak, esőtől vagy szélről a mennyire lehet meg kell őket óvni, éjszákára ólban tartani, vagy ha az nincs, úgy deszkából kell nekik tanyát készíteni és azt szalmával körül bélelni, sőt jó, ha a földre is szalma hányatik, hogy a tetük ne szaporodjanak; ezt aztán időközben változtatni kell. Mindez azért szükséges, mert ha meleg helyen hálnak, úgy jobban is tojnak: ugyszinte

A f. évi nov. 15-iki párisi árjegyzék szerint az árak következők: Hizlalt jércze: drbja 6 frank 50 centimetől egészen 7 frank 80 centimeig; sovány drbja 2 franktól 4 frank 50 centimeig. Kacsá drbja közönséges 3 frk — 5 frk 75 centime, roueni 5 — 6 frank. Liba hizott, drbja 10 — 12 frk, másodrendű 6 — 9 frk; pulyka fiatal, drbja 7—9 frk; galamb drbja 1 frk 50 cent. — 2 frk. Tojás elsőrendű 1000 drb 135 frk — 150 frkig. Megjegyzendő, hogy a mai árfolyam szerint egy frank a mi pénzünk szerint 48 kr. o. ó. Szerk.

eledelükben is kedvezni kell nekik téli időben, p. o. igen jó, ha néha egy kis árpadara közé kevés csalánmagot adunk, vagy néha rozs- és árpalisztból kenyeret vagy tésztát készítünk és ebből néha megvendégeljük; így aztán télen is szorgalmasan tojnak. A tyúkászatból tehát többféle hasznót lehet huzni, t. i. a tojásból, csirkékből, kappanyokból, tyúkokból, a különféle szép külföldi fajok tenyésztéséből, sőt tollaiból is, mi gyakran kerestetik.

**Boldog Lajos,**

### A dugványok előkészítése.

A dugványok gyökereztetése igen elősegítettik, ha a csomóba kötött dugványok az ültetés előtt 2—3 hétig patakban vagy valamely kádban áztattatnak. Magától értetik, hogy a 10—15 cm. magasságu vízbe a csomók a vastag végükkel állíttatnak be.

Még erélyesebb előkészítés, ha a vesszők a hideg vízbeni áztatás helyett oly magasságig meleg ágyba tétetnek, ott is a napontai locsolás mellett 2—3 hétig hagyatnak.

Még ennél erélyesebb és a vessző meggyökerezését úgy szólva teljesen biztosító eljárás, ha az össze kötött csomók egy emelkedettebb helyen 60—70 cm. mélyen és 40—45 cm. szélesen ásott árokba úgy helyeztetnek be a vékony végükkel lefelé, hogy azok sem az árok oldalával, sem pedig a fenekével ne érintkezzenek, hanem a csomó egyik kötése alatt keresztül dugott botnál fogva az árok két partján csüngjenek.

Az árokba így sorba beállított kékék mellé kétfelől végig egy oly gerenda vagy deszka tétetik, mely az árok szélességéből kimaradt hézagot teljesen befedje, hogy a vesszők végére tett föld az árokba be ne folyhasson. A beállítás után a vesszők közötti hézagok nedves mohával mindenütt jól betömetnek és a végeire is egy ujnyi moha réteg hintetik. Ezen moha rétegre 6—7 cm. vastag porhanyó föld tétetik, a földrétegre 10—12 cm. lótrágya és arra ismét 6—7 cm. föld hintetik.

A vesszők végeire tett ezen réteget 3—4 napban jól meglocsolva nedvesen és melegen fogja tartani a vesszők végét, miáltal azokon 5—6 hét alatt igen sok gyökér képződik, úgy azonban, hogy az árokban sötét és hideg helyen levő vesszők szemjei csak annyira fakadnak ki, hogy azok egészsége és életrevalósága felismerhető lesz.

Ezen eljárás és a melegágybani előkészítés között az a nagy különbség van, hogy míg a melegágybani üdészet által a vesszőben lévő tartalékanyagok inkább a felső szemekből fakadó hajtásokra, mint a gyökér képzésre használtatnak fel és a beültetés után az ily vesszők sok levéllel és kevés gyökérrel bírván könnyen elszáradnak, míg a lebuktatva gyökereztetett vesszők anyaga inkább a gyökérképzésre fordítatik.

Megjegyzendő, hogy ez utóbbi két mód által inkább az oly hosszú szőlődugványok készíttetnek elő, melyek mindjárt állandó helyeikre ültetnek ki.

Az előkészítésnek nemcsak az a haszna, hogy a vesszők vízzel telnek meg és a végükön forrany, sőt gyökér is képződik, hanem földolog, hogy az elfagyott vesszők a szemek ki nem hajtásával felismerhetők lesznek és az ily hibás vesszők kiválasztásával, az ültetési munkát és egy évet gazdálkodtunk még.

**Gábor József.**

### A disznó zsir

nevezetes kereskedelmi cikket képez. Hazánk meglehetősen mennyiségű zsirt termel, de nem képes azt oly olcsón előállítani, hogy az amerikai zsirral — legalább árára nézve — versenyezhesen.

A fogyasztó közönség gyakran az árt tekinti, de nem veszi figyelembe a minőséget.

Az 1877-ik év a hizlalásra nem kedvező, mert a törökbuza, árpa oly áremelkedést mutat, hogy haszonnal való hizlalás alig fog sikerülni és így el lehetünk készülve arra, miszerint tetemes amerikai zsir és szalonna fog jövő évben behozatni.

Az amerikai zsir morzsás és sárgás színű. Olaszországból is tetemes zsirmennyiség jó kereskedésbe, az olasz zsir valamennyi között legfehérebb, annak azonban az a hibája, hogy nyáron és a meleg időszakban annyira megolvad, hogy olajnak is tartható. Olasz zsir kevés jön hozzánk.

A hazánkban termelt zsir, feltéve, hogy tisztán kezeltek, elég fehér, kemény és jó ízű.

A zsir hamisítása leginkább Amerikában divatozik és gyakran megtörténik, hogy ily zsir 30—40% vizet tartalmaz. Nemde különösen hangzik, hogy a zsirt vízzel szaporítják, pedig úgy van. Az amerikaiak oltatlan meszet kevernek a zsir közé és azután felöntik vízzel. A zsir, méz és víz oly tömeget alkot, melyből behatóbb vizsgálat nélkül a víz fel nem fedezhető. E csalás következő módon deríthető ki, pl. 50 gramm zsir zárt edényben gyenge melegnél megolvasztatik, ugyan e hőmérsékletnél egy óráig hagyjuk és azután megalvás végett hűvöstre tesszük. A megkeményedett zsirtömeg közepét kilyukasszuk és a zsir aljára gyülekezett vizet letöltjük, megmérjük és könnyű szerrel kiszámítjuk a csalás nagyságát. Ha tiszta zsirral bánunk ily módon, annak alján sohasem fogunk vizet találni.

Ha a letöltött vízbe oxalsavas ammoniakot csepegtetünk, akkor a méz, mint fehér üledék kiválik.

A zsir hamisítására használtatik még kréta, gipsz, agyag, keményítő és liszt, ha a zsir aetherben felolvasztatik, akkor nevezett anyagok kiválnak.

Inkább fogyasszuk a hazai hamisítatlan valamivel drágább zsirt, mint az olesó, ki tudja mivel szaporított amerikaiat

**Ébner Sándor.**

### Lótenyésztésünk emelése érdekében

a kormány méncsikók vásárlását határozta el és e tárgyban a földmívelési ministerium a következő körlevelet intézte a lótenyésztési bizottságokhoz:

„Rég táplált szándékom és a folyó évben tanácskoztott országos lótenyésztési értekezlet javaslata folytán elhatároztam, hogy a méntelepek lólétszámának kiegészítésére megszavazott hitelnek felét, magánosoktól veendő egy éves méncsikók vásárlására fordítatom és a felnőtt méneknek eddig szokásos bevásárlását az említett hitel fele összegére szorítom. Ezen eljárást, mely úgy az állam és a tenyész-

tési ügynek, valamint a tenyésztő nagy közönségnek is jelentékeny előnyt látszik ígérni, már a jövő 1878-ik évben életbe kívánom léptetni.

Arról vagyok meggyőződve, hogy ezen bevásárlásnak minden körülmények között és minden évben az esztendő tavaszi szakában lehet legezészerűbben megtörténni, mert 1-ör: A tavaszi bevásárlás buzdítani fogja a tenyésztőt a csikó jó átteleltetésére, melynek hiánya ugyanis egyik átka tenyésztésünknek. 2-ör: Így leendő leginkább megóva a méncsikó a korai elromlástól, mely rendszerint a második évben felébredő nyugtalanság folytán szokott megtörténni. 3-ör: E vásár fogja a tenyésztőt az iránt felvilágosítani: vajjon csikóját érdemes-e mennék meghagyni és ennek folytán lehet képes magát arról meggyőzni, hogy esetleg kevesebb reményt nyújtó méncsikóját ideje korán heréltesse. 4-er: A tavaszon történő vásárlás míg egyrészt az állam pénztárára bizton előnyös, addig a tenyésztőnek is kívánatosabb, mert kiadása, vesződése kevesebb és az érték koczkázatától előbb szabadul. 5-ör: Mert a fiatal ménanyag azon időben, midőn legtöbb gondot és ápolást igényel, már az állam kezelése alatt leendő és így nagy része megleendő mentve azon elsatnyulástól, melynek 2-ik éve kezdetén az elég tápszer és mozgás hiányában kitéve szokott lenni.

Nagy sulyt vélek fektethetni e mellett arra, hogy ezen bevásárlás vidék, illetőleg megye szerint és kizárólag az évenként megtartatni szokott jutalomdíjosztások alkalmával történjék.

Óhajtom ezt azért, hogy a lótenyésztési díjak osztása általában véve is minél nagyobb jelentőséget nyerjen és hogy ez alkalommal minél több tenyésztő seregeljen bemutatandó anyagjával egybe, alkalom nyilván itt és így mindig és mindig világosabb fogalmat szerezni a józan tenyésztés irányáról és tájékozást nyerni annak követelményeiről. De óhajtanom kell az ily alkalommal eszközöndő vásárlást egyuttal azért is, mert a beszerzés úgy a szokásos vásárokon, mint a tenyésztők istállóiból is sokkal több időt, költséget és gyakran elégedetlenségeket idézne elő.

Felkérem tehát, hogy az 1878-iki díjosztás határidejét május vagy június havára irányozván, előre a megyével történt ez irányu megállapodásáról engemet legkésőbb jövő év február hó utóljáig értesíteni sziveskedjék. —

### Répatermelési verseny.

Fischer János atzgersdorfi gyáros, a haladó gazdák egyik jelese, 1876-ban pályázatot irt ki répatermelési versenyre, melyre csakis alsó ausztriai kis gazdák pályázhattak; az eredmény számbavételére és a díjak odaitélésére a bécsi gazdasági egylet egy külön juryt küldött ki. Összesen 44 gazda versenyzett, melyek közül 19 lett kitüntetve, t. i. 7 pénzdíjjal (40 frtól —10 frtig) és 12 dicsérő oklevéllel. Az első díjat Zörnpenig Mihály nyerte, ki egy holdon egyezertizenhat metermázsá takarmányrépát állított elő, a 19-ik helyen díjazottnál is még a hozam 352 metermázsát tett. Jó, trágyás föld, kitünő mivélés, őrnyedetlen gondozás ily meglepő sikerre vezettek és ezentul már ilyenmü buzdításra nem lesz szükség, mert a nehezen

meggyőzhető „pazaszt“ is belátta, mily üdvös és hasznothajtó az okszerű, jól és idején végzett munka. —

### A méhtenyésztés adómentessége

tárgyában érdekes elvi határozat jutott tudomásunkra. A buzgó dél-magyarországi méhész egylet egyik tagja méhészete után 10 frt jövedelmi adóval terhelte. Az ez ellen történt felszólalás nyomán a nagy-beckereki adófelszólamlási bizottságnál az egyletnek hozzá Gräbeldinger zichyfalvi méhtenyésztő érdekében intézett abbeli kérelme, hogy nevezett méhtenyésztése után reá kivetett kereseti adófizetése alól felmentessék, teljes méltánylásra találván — miután az eljáró felszólamlási bizottság, a hazai érdekek szempontjából a méhtenyésztési iparágat, mint kezdetlegest tekinti, melynek inkább jelentése volna a valóóságos feladat, — ugyanazt még adóval is terhelni nem kívánván, az adókivető bizottság határozatát megváltoztatta és nevezett adókötelest a méhtenyésztés után rárott 10 frt kereseti adó fizetése alól felmentette. (F. É.)

### Vizáthatlan padolat-tapasz

istállók, csürök számára finomra szitált kőszén hamu (3 rész) és oltott mészből (1 rész) készül. Az alapépítés elkészülvén, megnedvesítették és ekkor a fentebbi keverék 8—14 cm. vastagságban jön reá, a melyet addig kell sulykolni, mig teteje nedvesnek mutatkozik. A használat előtt teljesen ki kell azt száradni engedni. A hügy csatornákat még ezenkívül cementtel is be kell vonni. A kőszénhamu helyett téglaporondot is lehet használni, de csak igen jól kiegészített téglából.

(K. zs.)

### Pályázat tűzoltói szakkönyvre.

A vidéken pusztító gyakori tüzesetek és a megszámlálhatatlan akadály, mely falun és pusztán az oltást gátolja, arra indítottak, hogy pályázatot tüzsek ki egy munkára, mely a kisebb községi, pusztai és főkép gazdasági tűzoltás szervezését, az oltók és mentők betanítását és begyakorlását érthető, folyékony és népszerű nyelven adja elő és ezen czimmal birjon:

„A községi és gazdasági tűzoltás könyve.“

A községek és gazdaságok igényeinek leginkább megfelelő és e nembn a legjobb munkára ezennel

20 arany pályadíjat tüzök ki.

#### Pályázati feltételek:

1. Az ábrákkal ellátott, bármely nyelven irt munka névtelenül a szerző nevét rejtő jeligés levélkével ellátva, olvashatóan és tisztán írva, 1878-ik év január hó 31-ig a „Hasonszenvi Közlöny“ szerkesztőségéhez (Budapest, VIII. ker. Üllői-ut 11. sz.) küldendő be. Megjegyeztetvén, hogy a pályázó mü a hazai és különösen gazdasági viszonyainknak megfelelő legyen.

2. A beküldött munkák közül az fogja a pályadíjt elnyerni, a mely az általam felkérendő szakértők által megbírálvá legjobbnak fog találtatni.

3. Azon esetben, ha a beküldött munkák közül a szakértők véleménye szerint a pályadíjra egyik sem volna érdemes, fenntartom magamnak ama jogot, hogy a kifizetett összeg felöltés szerint rendelkezhessem.

4. A pályázó munka mindenekelőtt ismerje a falusi és pusztai viszonyokat és a nehézségeket, melyek ott a tüzoltást gátolják. Az instrukcióknál vegye tekintetbe az eszközök hiányos voltát, vagy ilyeneknek nem létét és főképp arra helyezze súlypontját, hogy az összhangzó és rendszeres ol-tási működés miként volna legkönnyebben betanítható a vidéken többnyire elszórtan élő lakosok között.

5. A munka a köznép oktatására lévén hivatva, nyelvezeti tekintetben is olyanak kell lennie, hogy azt a legegyszerűbb munkás is könnyen megérthesse.

6. A pályadíjat nyert mű tulajdon- és kiadhatási jogát fenntartom magamnak. Ha a szerző azonban a pályadíjon kívül külön tiszteletdíjat is kívánna, ebbeli igényének a jelíges levélkében adjon kifejezést.

Budapest, december 3-án 1877.

**Ifj. gr. Nádasdy Ferencz, s. k.**

### Vidéki gazdasági tudósítás.

A fogarasi piacon november 15-től a mai napig, de különösen a mai héti vásárján következők voltak észlelhetők:

Tisztabuza egy hectoliter . . .	8 frt 80 kr.
Rozs „ „ „ . . .	5 frt 80 kr.
Zab „ „ „ . . .	3 frt 80 kr.
Törökbuza „ „ „ . . .	5 frt 80 kr.

A sertések a drága eleség miatt nagyon olcsók. Az itteni gabonakereskedők, de a fogyasztók magok is azt jóslják, hogy tavasszal a gabonaneműekben nagy drágaság lesz. A keleti háborúnak — habár a román határszélen vagyunk — a mi piacunkra, a gabonaneműekre nézve nincs semmi befolyása, sőt Romániából nagy mennyiségű törökbuza szállítatik ide. A kiűtött, de már szünőfélben lévő marhavész miatt az árak a fa- és a gabonaneműekben emelkedtek, mert az egyesek a készletet saját szarvasmarhával nem szállíthatván, kénytelenek pénzfizetés mellett lovas fuvart használni. Az őszi vetések nagyon szépek, de ha a havazás előtt kemény fagyok lesznek félős, hogy kifagynak.

Kóssy Sándor.

### Piaczi árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Déva, Gyula-Fehérvár, Naszód, Székely-Udvarhely és Torda újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabnaárak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — A hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összegegy hetedrészét leütve, a maradék a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P.o. buza hectoliterje 840 kr., leütve a hetedrészét, 120 krt, marad 720. kr., minthárom véka, tehát 240 kr., mint egy vékanak ára!

**Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.**

## Hirdetések.

### Eladó szőlővessző.

Alólírtnak gyéresi és szőkefalvi birtokában körülbelül 100,000 sima vessző eladó, ebből

Szőkefalván	Sauvignon blanc.	ezernek ára 20 frt o. é.
	Semillon	„ „ 20 „ „
	Welsch Riesling	„ „ 5 „ „
Gyéresen	Riesling	„ „ 5 „ „
	Carbenet Sauvignon	„ „ 20 „ „
	Carbenet Franc	„ „ 20 „ „
	Leánya	„ „ 5 „ „

Az őszön a fagy miatt el nem küldhető vesszők tavaszon fognak utánpótolatni.

Szíves megrendelések Szőkefalván (u. p. Dicső-Szent-Márton) Pataki Lajos, Gyéresen pedig Fogarasi György gazdaszjtjeimhez intézendők.

(46.) (3—3.)

**PAGET JÁNOS.**

### Jelzálogkölcsonöket

a birodalom bármely részében, telekkönyvezett nem tehermentes földbirtokra 1000 frittól a legmagasabb összegig 5 és 6% kamat mellett törlesztésre, rövid idő alatt és 5000 frton felüliek még előnyösebb módzatok mellett gyorsan eszközöl, bővebb felvilágosítással készséggel szolgál.

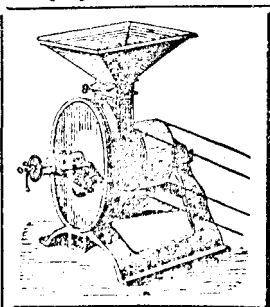
a hatóságilag engedélyezett általános „Ipar és keskedelmi ügynöki iroda“

Kolozsvárt, párisutca, 19. sz. saját ház.

(Értekezhetni személyesen vagy posta útján naponta d. u. 1—4 óráig)

„Nonpareille“  
daráló malom

(43)



## FRIEDLÄNDER és FRANK

Wien, III. Hintere Zollamtsstrasse 9  
ajánlja és raktárról pontosan szállítja

### Amerikai „Nonpareille“ daráló malmát,

mely törökbuza (morzsolatlan csöveknek is), gabnaféléknek stb. darálására különösen alkalmas. — Nr. I., gőzerőre berendezve, munkavégzés 30 nagy véka óránként; Nr. III., két lovas járgányra berendezve, munkavégzés 8 nagy véka óránként; Nr. III 1/2., kézi erőre.

Francia répavágók, angol takarmánykészítő gépek, szecska-vágók, repcesonkolyzúók stb.

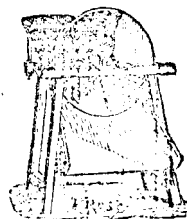
TRIEUR-ök, Harter aíné-től szelelővel ellátva, melyek a gabonát minden gazmagtól, tört szemtől, teljesen megtisztogatják és melyekből alólírt ügynök Erdélyben már számos példányt eladott.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Ügynök: **SUCHAN WENZEL, Kolozsvár, kenyértcza 1-ső szám.**

Francia  
r é p a v á g ó.

6-6



## A nagy-szebeni tüzoltó kiállításon nagy arany érmet nyert!!!

A szegedi országos kiállításon érdemremmel, a magyar országos tüzoltó szövetség Aradon tartott III. közgyűlésén nagy arany és ezüst érmmel lett kitüntetve.

# WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltó szergvár, harang- és érczöntöde.

**Erdélyrészi és oláhországi fiókraktár: Kolozsvárt, bel-monostorutca.**

Ajánlja legujabb szerkezetű szabadalmazott tüzfecskendőit, tüzoltó szereket és szerelvényeket tüzoltó egyletek és tüzoltók részére, elvállal kut, szivattyu, harang készitést és felszerelést jótállás,

**legolcsóbb árak és részletfizetés mellett.**

Főleg ajánlja a t. gazdaközönségnek saját gyártmányu és Transatlantik szivattyus kutjait, egyáltalában gyárának a vízvezetések teljes felszerelésére kiváló gondnal berendezett vízműszaki osztályát.

Ajánlja vízhatlan ponyváit és különböző szerkezetű fujtatóit lakatosok és kovácsok részére.

(37.) Mintajegyek, képes árjegyzékek kívánatra megküldetnek. (18-19.)

**Minden eddigi vilákiállításon haladása, jó izlése és versenyképessége miatt elsőrendű díjakat nyert!!!**

## Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
<b>á r a k r a j o z á r o k b a n</b>											
Beszterce	dec. 18.	820	600	—	—	250	500	240	75	320	28
Brassó	dec. 14.	930	750	580	480	275	510	220	140	380	36
Csik-Szereda	dec. 12.	1025	800	665	525	350	575	280	100	175	24
Déás	dec. 18.	780	660	540	—	210	510	280	100	200	32
Déva	jun. 23.	1100	700	950	—	860	720	360	180	220	36
Erzsébetváros	dec. 15.	925	700	650	—	280	450	250	140	300	36
Fogaras	dec. 14.	880	650	600	—	300	600	260	260	400	34
K.-Fehérvár	dec. 8.	876	750	650	—	226	550	380	170	310	38
Gy.-Sz.-Miklós	dec. 15.	850	575	650	525	225	525	75	20	—	28
Kolozsvár	dec. 20.	715	—	520	—	260	553	250	160	320	38
M-Vásárhely	dec. 13.	750	675	575	500	250	500	300	100	350	34
Naszód	nov. 29.	930	800	600	—	265	525	100	40	250	28
Nagy-Enyő	dec. 13.	880	700	575	—	280	500	230	80	235	28
N.-Szeben	dec. 18.	880	760	620	550	280	620	180	120	300	36
Segesvár	dec. 13.	850	650	620	—	260	500	160	90	200	32
S.-Sz.-György	dec. 17.	900	700	580	400	280	480	250	150	250	32
Szamosújvár	dec. 17.	910	650	570	—	250	580	350	70	400	30
Sz.-Régen	dec. 13.	800	618	650	—	212	600	220	100	230	32
Sz.-Udvarhely	dec. 11.	900	750	650	—	250	550	160	30	180	24
Torda	dec. 1.	900	750	625	400	250	525	250	25	320	36
V.-Hunyad	dec. 15.	900	780	700	—	250	500	140	80	200	36

### Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krjával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetszés szerint akárhányszor változtathatják.

### Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1   1-3   1-6   1-12   1-18   1-24   1-30   1-36   1-42   1-52										
	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
<sup>16</sup> / <sub>16</sub> v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
<sup>8</sup> / <sub>16</sub> v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
<sup>4</sup> / <sub>16</sub> v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
<sup>2</sup> / <sub>16</sub> v. nyolczad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
<sup>1</sup> / <sub>16</sub> v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt, engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.